

Міністерство освіти і науки України
ВСП Інститут інноваційної освіти
«Київського національного університету будівництва і архітектури»

Затверджено

Вченою радою ВСП ІІНО КНУБА
протокол від 2019 р. № _____

Голова вченої ради

_____ О.А.Никитюк

СИЛАБУС

Макроекономіка

Назва дисципліни

освітній рівень	<i>перший (бакалаврський) рівень вищої освіти</i> <i>(назва освітнього рівня)</i>
галузь знань	281. Публічне управління та адміністрування
спеціальність	281. Публічне управління та адміністрування
спеціалізація	281. Публічне управління та адміністрування
освітня програма	Публічне управління та адміністрування
мова навчання	українська

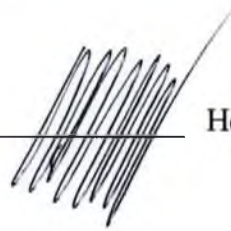
2019

Силабус навчальної дисципліни «Макроекономіка» розроблений на підставі програми навчальної дисципліни «Макроекономіка», затвердженої на засіданні Навчально-методичної комісії (протокол від «02» 09 2019 р. № 4) та Вченої ради (протокол від «12» 09 8 2019 р. № 8).

Розробник: Бєлова А.І. д.е.н., професор, професор кафедри економіки та менеджменту
(*прізвище, ініціали — вчений ступінь, учене звання, посада*)

Затверджено на засіданні навчально-методичної комісії (протокол від «02.09» 2019 р. № 4).

Голова навчально методичної комісії _____ Новикова І.В.

1. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	Посада	Педагогічна категорія	Наук. ступінь, вчене звання	Наукові інтереси	Контактна інформація
Бєлова Алла Іванівна	Професор кафедри		д.е.н., професор		(063) 805-67-88, allal64@ukr.net , графік

2. Політика навчальної дисципліни

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-0,5 бала). Обов'язковою є присутність студента на модульному та підсумковому контролях. Перескладання модулів відбувається із дозволу кафедри та навчального відділу за наявності поважних причин. Системно і регулярно переглядати лекційний матеріал, працювати з навчальною та науковою літературою. Здавати самостійні роботи та завдання у визначені терміни. Обов'язковою є присутність студента на модульному та підсумковому контролях. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем у друкованому або електронному вигляді виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика щодо академічної доброчесності: Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідувати заняття. Допускається 1 пропуск з поважних причин, який не впливатиме на систему оцінювання. Про відсутність з поважних причин доводити до відома викладача заздалегідь. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародна мобільність, карантинні обмеження) навчання може відбуватись в он-лайн формі. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

3. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни. Назва, код модуля та/або навчальної дисципліни кількість кредитів, що відводяться на її вивчення

Програмні результати навчання:

- базові теоретичні знання та найпростіші практичні навички з питань механізму функціонування національної економіки в умовах ринкових відносин
- визначати ефективні моделі функціонування механізму ринкового господарства на перспективу

Дисципліна вивчається після навчальних дисциплін: «Основи економічної теорії», «Маркетинг», «Мікроекономіка»

Навчальна дисципліна «Макроекономіка», код 1.20, трудомісткість - 5 кредитів.

4. Характеристика навчальної дисципліни.

Макроекономіка – одна з наук, що вивчає закономірності функціонування економіки. Але економіка є складною системою. Тому, крім макроекономіки її вивчають багато інших економічних наук: політична економія, мікроекономіка, маркетинг, менеджмент, галузеві та функціональні економіки та ін. Разом із тим макроекономіка як наука насамперед спирається на положення та висновки політичної економії про розвиток виробничих відносин, розширене відтворення, дію об'єктивних економічних законів та механізми їх використання у практиці господарювання. Макроекономіка формує наукові уявлення про функціонування економіки на національному рівні. Аналізуючи основні фактори і наслідки макроекономічного розвитку, ця

наука водночас пропонує певні „рецепти“, методи активного впливу на об'єкт свого дослідження, тобто на процес розширеного відтворення. Не визначаючи безпосередньо зміст економічної політики держави, макроекономіка завжди виступає її теоретичною основою. Це свідчить про те, що вона не тільки досліджує фактичний стан національної економіки, а й дозволяє виробити різні варіанти впливу на процес економічного розвитку.

В основі макроекономіки, як і будь-якої економічної науки, лежить фундаментальна суперечність людського суспільства: суперечність між матеріальними потребами людей і тими економічними ресурсами, якими володіють люди для їх задоволення. Суть цієї суперечності полягає у тому, що матеріальні потреби людей безмежні, а економічні ресурси, необхідні для їх задоволення, - обмежені. Особливістю макроекономіки є те, що ця суперечність розглядається з позиції не окремих суб'єктів економічної діяльності (фізичних або юридичних осіб), а всієї сукупності економічних суб'єктів, тобто національної економіки в цілому. Звичайно, макроекономіка не може бути нейтральною до цієї суперечності. Вона, як і інші економічні науки, має бути одним з інструментів її розв'язання.

Економічна теорія аналізує господарське життя на двох рівнях: мікроекономічному та макроекономічному. Коли аналізуються конкретні фірми і домогосподарства, окремі товари та ресурси, галузі й ринки, це є мікроекономічний аналіз, або мікроекономіка (від гр. mikros - малий).

Макроекономіка (гр. makros – великий) досліджує господарську діяльність та взаємодію всієї сукупності економічних суб'єктів, тобто національну або світову економіку в цілому. Макроекономіка формує наше уявлення про функціонування економічної системи на національному рівні.

Можна зробити таке порівняння: якщо мікроекономіка вивчає дерево, то макроекономіка вивчає весь ліс.

Але разом з тим межі між мікро- та макроекономікою досить умовні. В економічній теорії деякі проблеми розглядаються одночасно як на мікро-, так і на макрорівні, зокрема, коли аналізується стан справ у конкретних галузях і на окремих товарних ринках, коли аналіз ситуації є важливим як для конкретних підприємств цих галузей, так і для економіки країни в цілому. Тому деякі економісти пропонують використовувати термін „мезоекономіка“ для аналізу цієї пограничної сфери, до якої належать галузі та ринки.

Більше того, мікроекономічні одиниці, разом узяті, формують макроекономіку. Для цього в економічній теорії застосовується так зване агрегування, тобто об'єднання в укрупнену єдину групу економічних показників, які характеризують сумарну економічну діяльність господарюючих суб'єктів суспільства.

Основна мета курсу - макроекономіка повинна озброїти людей знаннями тих форм і методів впливу на економіку, за допомогою яких вони можуть забезпечити її ефективне функціонування з метою досягнення найвищого рівня задоволення матеріальних потреб.

Об'єктом дослідження є не просто національна економіка взагалі, а відповідний тип, тобто історично визначена економічна система та її агреговані параметри.

Предмет дослідження макроекономіки обумовлюється її об'єктом і може бути визначений як причинно-наслідковий механізм функціонування та розвитку національної економіки.

Макроекономіку поділяють на позитивну і нормативну.

Позитивна макроекономіка – констатує факти й залежності між ними, не використовуючи суб'єктивні судження, тобто відповідає на питання як воно є. Позитивні твердження мають описовий характер, наприклад: „Рівень безробіття становить 35 %“.

Нормативна макроекономіка – напрям в економічній науці, який оцінює цілі економічного розвитку, тобто міркування про те, якою повинна бути економіка. Нормативна економіка має рекомендаційний характер. Наприклад: „Рівень безробіття потрібно зменшити“.

Нормативна макроекономіка є науковою основою для розробки економічної політики держави.

Економічна політика – це система економічних заходів держави з метою досягнення поставлених суспільством цілей. У ширшому трактуванні економічна політика - це вплив на економічну поведінку людей.

Макроекономіку, що виконує пізнавальну функцію, тобто вивчає стійкі зв'язки й

залежності, властивості національної економіки називають позитивною макроекономікою або макроекономічним аналізом. Макроекономічний аналіз вивчає фактичний стан економіки, процеси та явища економічного життя суспільства.

Пізнання зв'язків у національній економіці, виведення законів і теорій із фактів становить суть макроекономічного аналізу. При цьому економісти можуть іти як від теорії до фактів, так і від фактів до теорії, їх систематизація та аналіз дають змогу сформулювати закон чи теорію, які відбиватимуть закономірності функціонування національної економіки.

Важливі напрями макроекономічного аналізу: вивчення рівня життя, зайнятості, соціального захисту населення, рівноваги між попитом і пропозицією на окремих ринках і в масштабах національного ринку.

Основні завдання дисципліни:

1. Забезпечення повної зайнятості ресурсів. Повна зайнятість ресурсів означає залучення до економічного обороту всіх ресурсів, придатних для виробництва товарів та послуг. Йдеться про повну зайнятість працездатного населення, відсутність вимушеного безробіття; максимальне залучення до сільськогосподарського виробництва орних земель; повне завантаження виробничих потужностей та ін. Неповна зайнятість ресурсів викликає певні втрати для економіки, знижує її ефективність.

2. Досягнення повного обсягу виробництва. Економічні ресурси мають використовуватись найраціональніше, відповідно до їхнього призначення. Під повним обсягом виробництва розуміють такий його обсяг, коли продуктивні можливості ресурсів використовуються найповніше. Наприклад, орна земля не повинна використовуватися під несільськогосподарські потреби, фермери не повинні збирати врожай косою або серпом, якщо є зернозбиральні комбайни; кваліфікований інженер не повинен використовуватися не за фахом тощо.

3. Досягнення найраціональнішого розподілу наявних ресурсів між виробництвом окремих видів продукції, між виробництвом споживчих та інвестиційних товарів. У першому випадку найвища ефективність економіки забезпечується за умови досягнення рівноваги між попитом і пропозицією за відсутності як надвиробництва, так і дефіциту. В другому випадку найвища ефективність економіки досягається тоді, коли забезпечено баланс між поточними й перспективними потребами. У цьому полягає гостра проблема вибору напрямів економічної політики держави.

4. Зростання технічного рівня виробництва. На цій основі забезпечується підвищення ефективності економіки через поліпшення якості товарів й удосконалення технології їх виробництва. Підвищення ефективності економіки забезпечує у даному випадку збільшення обсягу виробництва продукції за незмінної кількості ресурсів, що рівнозначно їх збільшенню.

Програмні результати навчання за дисципліною «Макроекономіка»

Результати навчання за дисципліною	Методи навчання	Методи оцінювання
<p>Студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ключові положення макроекономічних теорій, що лежать в основі макроекономічної науки; – <i>систему макроекономічних показників;</i> – <i>базові моделі макроекономічної рівноваги</i> – <i>механізм економічної політики – фіскальної, монетарної, соціальної та зовнішньоекономічної</i> <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>обчислювати основні макроекономічні показники;</i> – <i>аналізувати макроекономічні результати функціонування та розвитку національної економіки;</i> – <i>оцінювати ефективність економічної</i> 	<p>Проблемні й оглядові лекції, активні семінари, лабораторні заняття, тренінги, заняття із застосуванням комп'ютерної та телекомунікаційної техніки; Продуктивні методи: проблемний виклад, частково-пошукові та дослідницькі, презентації, кейс-стаді, електронні заняття, дистанційні консультації.</p>	<p>Гестування (письмове), опитування (усне, письмове), реферати, доповіді, розв'язання контрольних завдань</p>

5. Зміст навчальної дисципліни.

5.1. Розподіл годин/тем за видами занять

№ з/п	Назва теми навчальної дисципліни	Форми організації навчання				Усього
		Лекції	Практичні (семінарські) заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
1	Макроекономіка як наука	2	2		8	12
2	Національне рахівництво. Основні макроекономічні показники	4	2		8	14
3	Циклічні коливання і кризи в економіці	4	2		7	13
4	Споживання, заощадження та інвестиції	2	2		8	12
5	Макроекономічна рівновага. Сукупний попит та сукупне пропонування	2	4		9	15
6	Фінанси. Фіскальна політика	4	2		9	15
7	Грошово-кредитна політика	2	4		8	14
8	Механізм зовнішньоекономічної діяльності	2	4		9	15
9	Ринок праці та соціальна	2	4		9	15
10	Економічна динаміка	4	2		8	14
11	Держава в системі макроекономічного регулювання	2	2		7	11
	Разом годин:	30	30		90	150

5.2. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	год.	Форма роботи	Зміст завдання	Кількість балів
1.	Тема 1. Макроекономіка як наука	4	реферат	Теми рефератів 1-4 (за вибором)	2
		1	доповідь	Теми доповідей 1-2 (за вибором)	1
		2	підготовка контрольних питань	Контрольні питання 1-4	1
		1	практичні завдання	Практичні завдання (тести)	2
2	Тема 2. Національне рахівництво. Основні макроекономічні показники	4	реферат	Теми рефератів 1-5 (за вибором)	2
		1	доповідь	Теми доповідей 1-4 (за вибором)	1
		2	підготовка контрольних питань	Контрольні питання 1-5	1
		1	практичні завдання	Практичні завдання (тести)	2
3	Тема 3. Циклічні коливання і кризи в економіці	3	реферат	Теми рефератів 1-8 (за вибором)	2
		2	доповідь	Теми доповідей 1-6 (за вибором)	1
		1	підготовка контрольних питань	Контрольні питання 1-3	1
		1	практичні завдання	Практичні завдання (тести)	2
4	Тема 4.	3	реферат	Теми рефератів 1-12 (за вибором)	2

	Споживання, заощадження та інвестиції	3	доповідь	Теми доповідей 1-8 (за вибором)	1
		1	підготовка контрольних питань	Контрольні питання 1-3	1
		1	практичні завдання	Практичні завдання (тести)	2
5	Тема 5. Макроекономічна рівновага. Сукупний попит та сукупне пропонування	3	реферат	Теми рефератів 4-10 (за вибором)	2
		3	доповідь	Теми доповідей 7-11(за вибором)	1
		1	підготовка контрольних питань	Контрольні питання 1-3	1
		2	практичні завдання	Практичні завдання (тести)	2
6	Тема 6. Фінанси. Фіскальна політика	4	реферат	Теми рефератів 11-13 (за вибором)	2
		2	доповідь	Теми доповідей 9-11 (за вибором)	1
		1	підготовка контрольних питань	Контрольні питання 1-3	1
		2	практичні завдання	Практичні завдання (тести)	2
7	Тема 7. Грошово-кредитна політика	2	реферат	Теми рефератів 14-22 (за вибором)	2
		3	доповідь	Теми доповідей 4-9 (за вибором)	1
		2	підготовка контрольних питань	Контрольні питання 1-6	1
		1	практичні завдання	Практичні завдання (тести)	2
8	Тема 8. Механізм зовнішньоекономічної діяльності	3	реферат	Теми рефератів 23-24 (за вибором)	2
		3	доповідь	Теми доповідей 12-15 (за вибором)	1
		2	підготовка контрольних питань	Контрольні питання 1-5	1
		1	практичні завдання	Практичні завдання (тести)	2
9	Тема 9. Ринок праці та соціальна політика	3	реферат	Теми рефератів 25-26 (за вибором)	2
		3	доповідь	Теми доповідей 16-17 (за вибором)	1
		2	підготовка контрольних питань	Контрольні питання 1-4	1
		1	практичні завдання	Практичні завдання (тести)	2
10	Тема 10. Економічна динаміка	3	реферат	Теми рефератів 20-27 (за вибором)	2
		2	доповідь	Теми доповідей 16-19 (за вибором)	1
		2	підготовка контрольних питань	Контрольні питання 1-4	1
		1	практичні завдання	Практичні завдання (тести)	2
11	Тема 11. Держава в системі макроекономічного регулювання	2	реферат	Теми рефератів 27-30 (за вибором)	2
		3	доповідь	Теми доповідей 15-20 (за вибором)	1
		1	підготовка контрольних питань	Контрольні питання 1-4	1
		1	практичні завдання	Практичні завдання (тести)	2

5.3. Тематичний план лекцій

№ з/п	Назва теми лекції	год.	Форма проведення	Завдання для студентів до лекції
1	Макроекономіка як наука	2	оглядова	Тема 1 та завдання до неї опорного конспекту лекцій

2	Національне рахівництво. Основні макроекономічні показники	4	проблемна	Тема 2 та завдання до неї опорного конспекту лекцій
3	Циклічні коливання і кризи в економіці	4	лекція-візуалізація	Тема 3 та завдання до неї опорного конспекту лекцій
4	Споживання, заощадження та інвестиції	2	проблемна	Тема 4 та завдання до неї опорного конспекту лекцій
5	Макроекономічна рівновага. Сукупний попит та сукупне пропонування	2	лекція-візуалізація	Тема 5 та завдання до неї опорного конспекту лекцій
6	Фінанси. Фіскальна політика	4	проблемна	Тема 6 та завдання до неї опорного конспекту лекцій
7	Грошово-кредитна політика	2	лекція-візуалізація	Тема 7 та завдання до неї опорного конспекту лекцій
8	Механізм зовнішньоекономічної діяльності	2	проблемна	Тема 8 та завдання до неї опорного конспекту лекцій
9	Ринок праці та соціальна політика	2	лекція-візуалізація	Тема 9 та завдання до неї опорного конспекту лекцій
10	Економічна динаміка	4	проблемна	Тема 10 та завдання до неї опорного конспекту лекцій
11	Держава в системі макроекономічного регулювання	2	лекція-візуалізація	Тема 11 та завдання до неї опорного конспекту лекцій

5.4. Тематичний план практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми практичного (семінарського) заняття	год.	Форма проведення	Завдання для студентів до практичного (семінарського) заняття
1	Макроекономіка як наука	2	семінар	1. Предмет і методи макроекономіки 2. Функції макроекономіки 3. Макроаналіз - як інструмент обґрунтування економічної політики. 4. Основні макроекономічні теорії сучасної світової думки
2	Національне рахівництво. Основні макроекономічні показники	2	семінар	1. Моделі економічного кругообігу. 2. Система національних рахунків як нормативна база макроекономічного рахівництва 3. Основні макроекономічні показники 4. Методи обчислення ВВП за СНР. Цінові індекси 5. Номінальний та реальний ВВП, дефлятор ВВП
3	Циклічні коливання і кризи в економіці	2	групово фронтальна	1. Циклічність як форма економічного розвитку 2. Інфляція та її наслідки. Антиінфляційна політика 3. Зайнятість та безробіття
4	Споживання, заощадження та інвестиції	2	індивідуальна	1. Споживання та заощадження як функції доходу 2. Недоходні фактори споживання та заощадження 3. Сукупний попит на інвестиції. Мультиплікатор інвестицій
5	Макроекономічна рівновага. Сукупний попит та сукупне пропонування	4	семінар	1. Сукупний попит, фактори впливу, крива сукупного попиту 2. Сукупне пропонування, фактори впливу, крива сукупної пропозиції 3. Рівновага сукупного попиту та сукупної пропозиції

6	Фінанси. Фіскальна політика	2	семінар	1. Сутність фінансів та державний бюджет 2. Податкова система. Крива Лаффера 3. Фіскальна політика держави
7	Грошово-кредитна політика	4	групова фронтальна	1. Сутність грошей, їх роль та функції 2. Грошова маса та грошові агрегати, рівняння обігу 3. Попит та пропозиція на гроші 4. Кредитно-банківська система та механізм монетарної політики 5. Депозитний та грошовий мультиплікатор 6. Небанківські фінансово-кредитні установи
8	Механізм зовнішньоекономічної діяльності	4	семінар	1. Світове господарство та показники відкритості економіки 2. Міжнародний поділ праці 3. Форми міжнародних економічних відносин. Платіжний баланс країни 4. Валютний ринок та валютний курс 5. Зовнішньоекономічна політика
9	Ринок праці та соціальна політика	4	групова фронтальна	1. Ринок праці та механізм його функціонування 2. Крива Філіпса 3. Рівень життя та показники, що його визначають. Крива Лоренца 4. Економічна нерівність та політика соціального захисту населення
10	Економічна динаміка	2	семінар	1. Суть економічного зростання та його основні протиріччя 2. Джерела економічного зростання та крива виробничих можливостей 3. Фактори економічного зростання 4. Моделі економічного зростання
11	Держава в системі макроекономічного регулювання	2	семінар	1. Роль держави в ринковій економіці 2. Основні положення класичної теорії 3. Кейнсіанська теорія 4. Альтернативні концепції макроекономічного регулювання

6. Контроль і оцінка результатів навчання

6.1. Види контролю

Оцінювання якості знань студентів здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на семінарських заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, правильності виконання практичних завдань та розрахунків, у тому числі запланованих на самостійне опрацювання студентом тощо.

6.2. Розподіл рейтингових балів за видами контролю

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю: усна відповідь; доповнення, запитання до того, хто відповідає, рецензія на виступ; участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття; розв'язання задач, розрахунки показників, побудова графіків та діаграм на основі статистичних даних; письмові завдання (тестові, контрольні роботи); самостійне опрацювання тем; систематичність роботи на семінарських та практичних заняттях, активність під час обговорення питань; підготовка тез доповіді на студентську науково - практичну конференцію або виконання індивідуального науково-дослідного (практичного) завдання.

Критеріями оцінювання є:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу, культура мови; використання основної та додаткової літератури; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової та вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладення матеріалу, використання літературних джерел, законодавчих актів, прикладів та фактичного матеріалу тощо; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Максимальна оцінка знань студента під час навчальних занять за кожну тему (опитування, тестування, розв'язання задач, розрахунків показників, побудова графіків та діаграм на основі статистичних даних), виконанні завдань для самостійної роботи, підготовці індивідуальних робіт - 4 бали.

До модульних контрольних робіт (МКР) допускаються всі студенти незалежно від результатів поточного контролю.

Дві МКР передбачено за результатами вивчення тем. Для проведення модульного контролю розроблено модульні контрольні завдання. Варіанти завдань для модульного контролю є рівнозначні за трудомісткістю. За виконання завдань модульного контролю студент отримує контрольну модульну оцінку, максимальна кількість балів якої складає 4.

Студент, який не з'явився на модульний контроль (незалежно від причини), має право один раз повторно пройти модульний контроль у визначені викладачем терміни під час поточних консультацій.

Проведення підсумкового контролю успішності навчання здійснюється у формі екзамену, за який студент може отримати максимальну 25 балів.

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного і модульного контролю та результатів екзамену (максимум 25 балів).

У випадку отримання менше 60 балів за результатами загального підсумкового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості.

поточний											модульний		підсумковий (семестровий)
модуль 1					модуль 2						МКР 1	МКР 2	
40					40						10	10	25
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11			
6	10	8	8	9	7	7	6	7	6	7			

T1, T2, T3... T11 - теми змістових розділів курсу

МКР - модульна контрольна робота

6.3. Графік виконання завдань

Графік виконання завдань визначається відповідно до розкладу проведення лекційних і практичних занять з навчальної дисципліни «Макроекономіка».

6.4. Шкала оцінювання

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Поточний контроль навчальної діяльності студентів здійснюється під час практичних завдань. Він включає: експрес-опитування, врахування активності студентів під час практичного заняття. Також до цього виду оцінювання відносяться: задавання проблемних питань під час практичного заняття, прийняття участі в обговоренні питань та розв'язуванні задач.

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою
-----------------------	--------------------------	-------------------------------

A(відмінно)	90-100	Відмінно (зараховано)
B(дуже добре)	82-89	Добре (зараховано)
C (добре)	75-81	
D(задовільно)	67-74	Задовільно (зараховано)
E(достатньо)	60-66	
FX(незадовільно) з можливістю повторного складання	35-59	Незадовільно (незараховано)
F(незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	1-34	

Студенти, які набрали за результатами вивчення курсу необхідну кількість балів (≥ 60), отримують оцінку відповідно до набраного рейтингу;

Студенти, які набрали протягом семестру рейтинг з кредитного модуля менше 60 балів, зобов'язані складати екзамен. Максимальна кількість балів за екзамен складає 25 (тобто 25 відсотків від загальної кількості балів).

6.5. Форми контролю

У процесі контролю рівня сформованості компетентностей студентів використовуються такі його форми: індивідуальний, груповий, фронтальний, комбінований; самоконтроль; взаємоконтроль.

6.6. Критерії оцінювання знань студентів

Рівні компетентності	Критерії оцінювання	За 100-бальною шкалою
Низький (недостатній)	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, викладає його фрагментарно.	1-49
Середній (репродуктивний)	Студент дає неповну відповідь на запитання, володіє матеріалом на репродуктивному рівні, здатний відтворити значну його частину, робить спроби аргументувати відповідь прикладами, може відтворити значну частину теоретичного матеріалу.	50-69
Достатній (конструктивний)	Студент дає досить повну відповідь на поставлені запитання з незначними неточностями. Певною мірою володіє вивченим обсягом матеріалу, в тому числі і застосовує його при виконанні практичних завдань. Розв'язує практичні завдання в стандартних педагогічних ситуаціях, може наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок.	70-89
Достатній (творчий)	Студент дає вичерпну відповідь на запитання, виявляє ґрунтовні теоретичні знання та уміння застосовувати їх у різноманітних педагогічних ситуаціях. Може наводити переконливі оригінальні приклади з практики для доведення власної позиції.	90-100

Критерії оцінювання знань студентів на заліку з навчальної дисципліни

«Макроекономіка»

Критерії оцінювання	За 100-бальною шкалою
Частково та поверхово розкриті лише окремі положення питання і допущені при цьому певні суттєві помилки, котрі значно впливають на загальне розуміння питання; поверхово, з помилками визначені ті чи інші поняття або сформульовані висновки з теоретичного положення, але з суттєвими помилками.	0-5
Правильно визначено сутність питання. При цьому недостатньо або поверхово розкрито більшість його окремих положень, існують окремі помилки, які частково впливають на загальне розуміння проблеми; частково і поверхово визначено те чи інше поняття або сформульовано висновок з теоретичного положення, але з неточностями та помилками.	5-15
правильно визначили сутність питання, розкривши його лише частково і допустивши при цьому окремі помилки, котрі не впливають на загальне розуміння питання; правильно, але не повністю дали визначення поняття або поверхово проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення; правильно, але лише частково визначили те чи інше поняття або частково проаналізували і зробили висновок з теоретичного положення.	15-25
Правильно визначено сутність питання, але розкрито його не повністю, з незначними помилками; правильно, але лише частково визначено те чи інше поняття або частково проаналізовано і зроблено висновок з теоретичного положення.	25-30
В цілому розкрито теоретичне питання, однак не повно і з деякими неточностями. При цьому не використано на достатньому рівні обов'язкову літературу; повністю розкрито сутність поняття, подано його чітке визначення або проаналізовано і зроблено висновок з конкретного теоретичного положення.	30-35
Повно та ґрунтовно розкрито теоретичні питання, при цьому використана не лише обов'язкова, а й додаткова література; повністю розкрито сутність понять, подано його чітке визначення або проаналізовано і зроблено висновок з конкретного теоретичного положення.	35-40

7. Тематика контрольних робіт/рефератів з дисципліни «Макроекономіка»

1. Суперечність між суспільними потребами та економічними ресурсами – головна проблема макроекономіки.
2. Зростання ефективності економіки як головне завдання макроекономіки.
3. Змішана економічна система як об'єкт макроекономіки.
4. Історія розвитку макроекономічної науки.
5. Система національних рахунків як нормативна база макроекономічного рахівництва.
6. Основні макроекономічні показники та їх динаміка в Україні та розвинутих країнах світу (порівняльний аналіз).
7. Вимірювання обсягів національного виробництва: ВВП та ВВП, принципи та методи їх розрахунків.
8. ВВП та суспільний добробут нації: Україна та розвинуті країни світу (порівняльний аналіз).
9. Теорії ділових циклів: малі, середні та довгі хвили.
10. Зайнятість та безробіття: суть, види та особливості в Україні.
11. Інфляція: суть, види та особливості в Україні.
12. Фондова біржа як барометр макроекономічної нестабільності.
13. Споживання і заощадження: суть та проблеми розвитку в Україні.
14. Інвестиції: суть, фактори та роль в економіці України.
15. Сукупний попит, його суть, фактори та їх вплив на криву сукупного попиту.
16. Сукупна пропозиція: суть, фактори, моделі та їх графічна інтерпретація.
17. Механізм досягнення макроекономічної рівноваги на окремих відрізках кривої сукупної пропозиції.

18. Визначення рівноважного ВВП на основі моделі «витрати-випуск»: табличний та графічний аналіз.
19. Визначення рівноважного ВВП на основі моделі «вилучення-ін'єкції»: табличний та графічний аналіз.
20. Мультиплікативний вплив сукупних витрат на ВВП. Модель простого мультиплікатора.
21. Сукупні витрати і потенційний ВВП: рецесійний та інфляційний розриви (графічна інтерпретація).
22. Класична теорія як теоретична база державного невтручання в регулювання економіки.
23. Кейнсіанська теорія як теоретична база державного регулювання економіки.
24. Альтернативні макроекономічні теорії: монетаристська теорія, теорія адаптивних та раціональних очікувань, теорія економіки пропозиції.
25. Дискреційна фіскальна політика в Україні.
26. Автоматична фіскальна політика в Україні.
27. Фіскальна політика з урахуванням пропозиції. Крива Лаффера.
28. Фіскальна політика та державний бюджет.
29. Сутність грошової пропозиції та способи її вимірювання.
30. Попит на гроші та його графічна інтерпретація.
31. Банківська система України та депозитний мультиплікатор.
32. Грошово-кредитне регулювання економіки в Україні, його основні інструменти.
33. Механізм антиінфляційної політики в Україні.
34. Зовнішньоекономічна діяльність України, її структура та економічні показники.
35. Міжнародні фінансово-економічні організації, їх суть та основні функції.
36. Теорія порівняльних переваг про доцільність зовнішньоекономічної діяльності країни.
37. Платіжний баланс України: зміст та структура.
38. Валютний курс та валютні системи в розвитку.
39. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності України.
40. Ринок праці в Україні та механізм його функціонування.
41. Державна політика зайнятості населення в Україні. Крива Філіпса.
42. Проблема нерівності у розподілі доходів: сучасний стан в Україні. Крива Лоренца.
43. Концептуальні підходи до аналізу функціонування ринку праці і сучасний стан в Україні.
44. Державна система соціального захисту населення: соціальні гарантії, соціальна допомога, соціальне страхування в Україні.
45. Бідність і прожитковий мінімум: країни світу та Україна (порівняльний аналіз).
46. Економічний розвиток та економічне зростання: суть, види, фактори.
47. Економічне зростання: сучасний стан в Україні.
48. Модель економічного зростання Харрода-Домара.
49. Модель економічного зростання Солоу.
50. Макроекономіка та економічна політика України.

8. Перелік питань до екзамену з дисципліни «Макроекономіка»

1. Рівновага на ринку праці та її регулювання за неокласичною теорією.
2. Кейнсіанська концепція регулювання зайнятості в короткому періоді. Вплив держави на зайнятість.
3. Особливості безробіття в сучасному світі та в Україні.
4. Закон Енгеля.
5. Диференціація населення за рівнем доходів. Крива Лоренца. Коефіцієнт Джіні.
6. Макроекономічна суть соціальної політики та мета соціального регулювання.
7. Проблеми розвитку споживчої сфери національної економіки України.

8. Проблема рівноваги, збалансованості та стабільності на рівні національної економіки.
9. Модель рівноваги Л. Вальраса у сфері обміну.
10. Модель загальної економічної рівноваги Л. Вальраса.
11. Класична модель макрорівноваги. Взаємодія ринків ресурсів, товарів, грошей та інвестицій.
12. Модель Манделла-Флемінга.
13. Стан та чинники макрорівноваги в економіці сучасної України.
14. Держава в економічному кругообігу. Вплив держави на економічну рівновагу. Мультиплікатор державних витрат.
15. Дискреційна фіскальна політика в моделях “витрати-випуск” та “вилучення-ін’єкції”. Податковий мультиплікатор.
16. Фіскальна політика вмонтованої стабільності. Автоматичні чисті податки.
17. Вплив податків на ціну та на рівень споживання.
18. Бюджетно-податкова політика в моделі IS-LM.
19. Вплив прямих та непрямих податків на національну економіку.
20. Фіскальна політика і державний борг. Бюджетний дефіцит. Мультиплікатор збалансованого бюджету.
21. Концепція функціональних фінансів. “Ефект витіснення”.
22. Фіскальна політика, спрямована на пропозицію.
23. Визначення оптимальної ставки оподаткування. Крива Лаф-фера.
24. Аналіз фіскальної політики в Україні в 90-ті роки.
25. Суть економічного зростання, його типи, ресурси, темпи. Економічне зростання в моделі AD-AS.
26. Фактори економічного зростання, їх вплив на ВВП. “Залишок Солоу”. Крива виробничих можливостей.
27. Сучасні тенденції в економічному зростанні. Проблема переходу до інноваційного типу економічного розвитку.
28. Модель економічного зростання Є. Домара.
29. Модель економічного зростання Р. Харрода.
30. Модель Домара-Харрода та її різновиди.
31. Використання виробничих функцій для аналізу економічного зростання. Функція Кобба-Дугласа.
32. Модель економічного зростання Р.Солоу.
33. Посткейнсіанські моделі економічного зростання.
34. Теорія стадій економічного зростання У.Росту.
35. Народонаселення і економічне зростання. Економічні фактори, які визначають оптимум населення та рівень життя.
36. Економічне зростання і національне прогнозування.
37. Інфляція як макроекономічне явище: суть, причини, види.
38. Модель інфляції, пов’язаної зі спадом. Інфляційний та дефляційний розрив.
39. Аналіз розвитку та динаміки інфляції за системою індексних показників.
40. Використання кривої Філіппса для аналізу інфляційних процесів в концепції монетаристів. Стагфляція.
41. Соціально-економічні наслідки інфляції, їх показники та вимірювання.
42. Антиінфляційне регулювання, його основні напрямки.
43. Вплив на грошову масу як антиінфляційний захід.
44. Особливості інфляційного процесу в Україні.
45. Теорія економічних циклів, основні концепції.
46. Цикл та його фази. Параметри циклу та економічної кон’юнктури.
47. Теорія ділового циклу Дж. Кейнса.
48. Ефект акселератора в механізмі циклічного коливання. Дія акселератора при різних типах зміни національного доходу.
49. Взаємовплив на циклічні коливання мультиплікатора та акселератора. Модель Самуельсона-Хікса.
50. Модель економічних циклів Калдора.

51. Державне антициклічне регулювання та його інструменти.
52. Особливості циклічного розвитку в економіці України.
53. Рівноважний ВВП з врахуванням цінового чинника.
54. Особливості державного сектора в Україні.
55. Необхідність державного сектора та державного регулювання економіки.

9. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрик Л.О. Макроекономіка: Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. – 4-те вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 743 с.
2. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрик Л.О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. / В.Д. Базилевич, К.С. Базилевич, Л.О. Баластрик; за ред. В.Д. Базилевича. – 2-ге вид., переробл. і допов. – К.: Знання, 2010. – 550 с.
3. Базилевич В.Д., Баластрик Л.О. Макроекономіка: Навчальний посібник. – Вид. 2-ге, доп. - К.: Атіка, 2009. – 368с.
4. Базилевич В.Д., Макроекономіка. Практикум: Навчальний посібник/ В.Д.Базилевич, К.С.Базилевич, Л.О.Баластрик; За ред. В.Д.Базилевича.– 2-ге вид., переробл. і доп.– К.: Знання, 2010.– 623 с. ISBN: 966-346-753-5
5. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка [Текст] : підручник : у 2 кн. Кн. 2. Мікроекономіка / ред.: С. М. Панчишин, П. І. Островерх. - К.: Знання, 2010. - 437 с. - ISBN 978-966-346-626-2. - ISBN 978-966-346-628-6 (Кн. 2).
6. Соболева О.П. Макроекономіка. Навчальний посібник – Харків: ХІБС УБС НБУ, 2013 – 158 с
7. Макроекономіка. Підручник. Тетяна Артьомова. Тема 21. Фіскальна політика // Економічна теорія. - 62013. - № 2. - С. 100-116. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/ecte_2013_2_9.pdf
8. Базилевич В.Д., Базилевич К.С. Ринкова економіка: основні поняття і категорії. - К.: Знання, 2008. - 263 с.
9. Гальчинський А. Теорія грошей. Навчально-методичний посібник. - К.: Основи, 2001. – 411 с.
10. Дорнбуш Р., Фишер С. Макроэкономика / Пер. с англ.– М.: Изд-во МГУ: ИНФРА-М, 1997.– 784 с.
11. Економічна теорія: Політекономія: Підручник / За ред. В.Д.Базилевича. – 7-ме вид., стер. – К.: Знання-Прес, 2008. – 719 с.
12. Єщенко П.С., Кваснюк Б.Є., Бірюков О.А. Нова модель держави. – Слов'янськ. 2002. – 194 с.
13. Кейнс Дж.М. Общая теория занятости, процента и денег: Пер. с англ. – М.: Прогресс, 1978.
14. Кондратьев Н.Д. Проблемы экономической динамики. – М.: Экономика, 1989.
15. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Макроекономіка: - Л.: Просвіта, 1997. – 328 с.
16. Манків Г. Макроекономіка. Підручник для ВНЗ. Пер. з англ. – К. : Основи 2000. – 588 с.
17. Панчишин С.М. Макроекономіка: Навч. посіб. для студентів ВНЗ. – 2-ге вид., стер. - К.: Либідь, 2002. - 616 с.
18. Податкова політика України: стан, проблеми, перспективи: Монографія. – За ред. З.С.Варналія. - К.: Зання України, 2008. – 675 с.
19. Радіонова І.Ф. Макроекономіка: теорія та політика: Підручник. – К.: Таксон, 2004. – 348 с.
20. Самюелсон П.Л., Нордгауз В.Д. Макроекономіка: Пер. з англ. – К.: Основи, 1995. – 573 с.
21. Мікроекономіка: Підручник / [А.П. Наливайко, Л.А. Азьмук, П.Г. Банщикова та ін.] ; за наук. ред. А.П. Наливайка. – К.: КНЕУ, 2011. – 446 с.

Додаткові

1. Кейнс Дж. Общая теория занятости, процента и денег. – М.: Гелиос, 1999. – 352 с
2. Мішкін С. Ф. Економіка грошей, банківської справи і фінансових ринків. – К.: Основи, 1998. – 964 с.
3. Тітьонко О. М. Система макроекономічного рахівництва. КНЕУ, 2002. – 188 с.
4. Моторин Р. М., Моторина Г. М. Система національних рахунків. – К.: КНЕУ, 2001. – 336 с.
5. Стельмах В. С. та ін. Грошово-кредитна політика в Україні. К.: Знання, 2003. – 421 с.
6. Белова А. І. Перспективи застосування системної методології для дослідження споживчого ринку України [Текст] / А. І. Белова, Л. В. Мазник // Продуктивні сили і регіональна економіка: [Зб. наукових праць] – У 2-х ч. – Ч. 2. – Київ; Рада по вивченню продуктивних сил України НАН України, 2005. – С. 234 – 239.
7. Белова А. І. Система стратегічного управління реструктуризацією підприємств: цілі, проблеми та перспективи: Монографія [Текст] / А. І. Белова. – Київ; КНУБА МОН України, Вид-во Вишемирський В. С., 2014. – 298 с.
8. Белова А. І. Інноваційні проекти як елемент господарського механізму управління науково-технічним розвитком (пп. 2.3) / А. І. Белова / Інноваційно-інвестиційні напрями формування ефективної системи управління економікою за євроінтеграційних процесів: Монографія [Текст] / [А. І. Белова, С. М. Вдовенко, І. В. Калінько та ін. / за заг. ред. І. В. Калінько]. – Київ: Чернігівський державний інститут економіки і управління МОН України, Кондор-Видавництво, 2014. – 227 с. [С. 96 – 106].
9. Белова А. І. Контролінг [Текст] / Підручник для студентів ВНЗ затверджено МОН України як підручник для студентів вищих навчальних закладів // А. І. Белова, Т. І. Лозова, Г. Ю. Олійник та ін. – Бориспіль, Інститут муніципального менеджменту при Міжрегіональній Академії управління персоналом. – Бориспіль, БІММ МАУП, 2011. – 514 с.
10. Белова А. І. Організаційно-економічний механізм управління корпоративними змінами по критерію стійкості / А. І. Белова, Т. І. Лозова, Г.Ю. Олійник // Економіка та держава. – Київ, Міжнародний науково-практичний журнал, 2019. – № 3. – С. 4 – 9. Збірник входить до науково метричної бази Index Copernicus, SIS, Google Scholar.
11. Белова А. І. Особливості формування статутного капіталу підприємства: право користування нематеріальними активами як майновий внесок до статутного капіталу / А. І. Белова, Т. І. Лозова, Г.Ю. Олійник, А.Ю. Аль-Тмейзі // Економіка та держава. – Київ, Міжнародний науково-практичний журнал, 2019. – № 4. – С. 18 – 24. Збірник входить до науково метричної бази Index Copernicus, SIS, Google Scholar.
12. Alla Bielova. Forming the conditions of innovative development of enterprises in transformation economy/ Iryna Kreidych Olijnyk Gheorghij// *Baltic Journal of Economic Studies*, Vol. 5 (2019) No. 4 September.– p. 122-129. Збірник входить до науково метричної бази Index Copernicus, Web of Science
13. Alla Bielova. Labor market: problematic aspects of informal employment in Ukraine / Nataliia Zhuravska, Gheorghij Olijnyk, Svetlana Koval, Alona Kochedykova// *SHS Web of Conferences* 67, 06005 (2019) <https://doi.org/10.1051/shsconf/20196706005>// Збірник входить до науково метричної бази Index Copernicus, Web of Science.